

495 7

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat tengevolge van de oorlogsomstandigheden nadere voorzieningen nodig zijn betreffende het opmaken van akten van overlijden van vermisten;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

„vermiste”: ieder die op enig tijdstip tussen 9 Mei 1940 en 1 Juni 1945 in Nederland woonplaats heeft gehad, doch van wiens bestaan sedert laatstgenoemde datum niet meer is gebleken, terwijl er goede gronden bestaan om aan te nemen, dat hij is overleden;

„woonplaats”: de woonplaats in de zin van artikel 74 van het Burgerlijk Wetboek en, — voor zover het betreft personen, die ingevolge artikel 78 van het Burgerlijk Wetboek woonplaats buiten Nederland hebben —, de verblijfplaats.

Artikel 2

Door of vanwege de Minister van Justitie kan bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de laatstbekende woonplaats in Nederland van een vermiste, van diens overlijden schriftelijk aangifte worden gedaan.

Artikel 3

De aangifte vermeldt zo nauwkeurig mogelijk de naam, voornamen, plaats en tijdstip der geboorte, beroep en laatstbekende woonplaats in Nederland van de vermiste, mitsgaders plaats en tijdstip van het overlijden.

De aangifte kan daarenboven gegevens bevatten omtrent de echtgenoot en de ouders van de vermiste.

Indien het tijdstip van overlijden niet nauwkeurig kan worden vastgesteld wordt als zodanig aangemerkt en in de aangifte vermeld de dag, volgende op die, waarop het laatst van het bestaan van de vermiste is gebleken, tenzij er aanwijzingen zijn, welke het overlijden op een later tijdstip of in een later tijdvak waarschijnlijk maken, in welke gevallen het aan de hand van deze aanwijzingen bepaalde tijdstip, onderscheidenlijk de laatste dag van dit tijdvak, als tijdstip van overlijden wordt aangemerkt.

Artikel 4

Door de zorg van de Minister van Justitie wordt in de *Nederlandse Staatscourant* en, — indien hem zulks geraden voorkomt —, in een of meer door hem aan te wijzen nieuwsbladen bekend gemaakt, dat overeenkomstig artikel 2 aangifte is gedaan.

De bekendmaking bevat de gegevens, bedoeld in artikel 3, eerste lid.

Zij kan voorts bevatten zodanige gegevens als de Minister van Justitie dienstig mocht achten.

Artikel 5

Behoudens het bepaalde in de artikelen 6 en 7 maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand, bij wie aangifte is gedaan, daarvan een akte op, zodra drie maanden zijn verstreken na dagtekening van de *Nederlandse Staatscourant*, waarin werd bekend gemaakt, dat aangifte is gedaan.

De akte wordt in de registers van overlijden ingeschreven en alleen door de ambtenaar van de burgerlijke stand ondertekend.

Artikel 6

De rechtbank, binnen welker rechtsgebied de standplaats is gelegen van de ambtenaar van de burgerlijke stand, bij wie aangifte is gedaan, kan aanvulling of verbetering der aangifte gelasten, dan wel de aangifte vernietigen.

De rechtbank beslist op verzoek van belanghebbenden of op vordering van het openbaar ministerie, binnen de in het eerste lid van artikel 5 bedoelde termijn ingediend onderscheidenlijk ingesteld, en betekend aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, bij wie de aangifte is gedaan.

De griffier zendt onverwijld afschrift van het verzoekschrift of de vordering aan de Minister van Justitie.

Artikel 7

Op de procedure, bedoeld in het voorgaande artikel, zijn de artikelen 71 van het Burgerlijk Wetboek en 829, 831 en 832 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering van overeenkomstige toepassing.

Beveelt de rechter oproeping van belanghebbenden, dan geschiedt deze oproeping bij brief van de griffier, met vermelding van het doel der oproeping. Geen uitspraak wordt gedaan alvorens de termijn, bedoeld in artikel 5, eerste lid, is verstreken.

Hoger beroep of beroep in cassatie kan slechts worden ingesteld binnen twee maanden na de dagtekening der uitspraak. Van het ingestelde hoger beroep of beroep in cassatie wordt binnen de gestelde termijn ter griffie van het college, tegen welks uitspraak wordt opgekomen, een verklaring afgelegd, bij gebreke waarvan de voorziening tegen de uitspraak als niet geschied wordt beschouwd.

Nadat de uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan, doet de griffier onverwijld afschrift toekomen aan de Minister van Justitie, alsmede aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, die, — behoudens ingeval van vernietiging der aangifte —, met inachtneming van 's rechters beslissing van de aangifte een akte opmaakt en inschrijft overeenkomstig artikel 5.

Artikel 8

De akten, opgemaakt overeenkomstig artikel 5, worden beschouwd als akten van overlijden in de zin van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 9

Handelingen, verricht door een vertegenwoordiger, wiens hoedanigheid afhankelijk is van het in leven zijn van een vermiste, kunnen niet worden aangetast uit hoofde van het feit, dat na de handeling gebleken is, dat de vermiste ten tijde van de handeling reeds was overleden.

Artikel 10

Verjarings- en vervaltermijnen, ingaande op het tijdstip van overlijden, alsmede de termijn, bedoeld in artikel 182 van het Burgerlijk Wetboek, worden, ingeval omtrent het overlijden van een vermiste een akte in de registers van de burgerlijke stand is ingeschreven, gerekend te zijn ingegaan op de dag van inschrijving.

Mede van die dag lopen de verjarings- en vervaltermijnen, ingaande op het tijdstip van kennisneming van het overlijden, tenware de belanghebbende bewijst eerst op een latere dag van het overlijden kennis te hebben gedragen, in welk geval zij lopen van die latere dag.

Artikel 11

Indien van het bestaan van een vermiste blijkt, nadat van diens overlijden een akte is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand en zijn echtgenoot inmiddels is hertrouwd, is door laatstbedoeld huwelijk het eerdere huwelijk ontbonden. Een kind, dat door of staande het latere huwelijk is gewettigd, behoudt de uit dien hoofde verkregen staat.

Artikel 12

Indien van het bestaan van een vermiste blijkt, nadat van diens overlijden een akte is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, kunnen handelingen, door zijn echtgenote verricht na de inschrijving, doch voordat van het bestaan van de vermiste is gebleken, niet worden aangetast uit hoofde van het ontbreken van machtiging als bedoeld in de artikelen 169 en 180 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 13

Indien van het bestaan van een vermiste blijkt, nadat van diens overlijden een akte is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, heeft deze alleen recht om zijn zaken terug te vorderen, in de staat waarin zij zich alsdan bevinden, mitsgaders de opbrengst van die zaken welke vervreemd zijn, of wel de zodanige welke daaruit zijn aangekocht, alles echter zonder enige vruchten of inkomsten. Ingeval zaken om niet zijn vervreemd kan de rechter ten laste van degene, die daardoor voordeel heeft genoten, een naar billijkheid te bepalen vergoeding toekennen.

Binnen dertig jaren, te rekenen van het in de akte uitgedrukte tijdstip van overlijden, kunnen zij, die tot de zaken van de vermiste gerechtigd blijken te zijn, omdat deze op een ander dan het in de akte genoemde tijdstip is overleden, de rechten uitoefenen, welke bij het voorgaande lid aan de vermiste zijn toegekend.

Artikel 14

Indien van het bestaan van een vermiste blijkt, nadat van diens overlijden een akte is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, kan de schuldenaar, wiens schuld opeisbaar is geworden door het bij die akte vastgestelde overlijden, het deswege betaalde niet terugvorderen, blijvende hij gehouden tot uitkering van achterstallige bedragen aan vorenbedoelde vermiste. Tegenprestaties jegens die schuldenaar, afhankelijk van het leven van vorenbedoelde vermiste, zijn niet verschuldigd, voor zover deze verschenen zijn na het in voormelde akte uitgedrukte tijdstip van overlijden.

Ingeval de schuldenaar door het betaalde volledig is gekweten van de verplichtingen, welke in verband met het overlijden van de vermiste op hem zouden hebben gerust, indien van diens bestaan niet ware gebleken, is hij bevrijd. In alle andere gevallen komt het betaalde in mindering op hetgeen hij de vermiste verschuldigd mocht zijn, dan wel op hetgeen hij verschuldigd zal zijn, wanneer de vermiste later overlijdt.

De rechter kan aan de in het eerste lid bedoelde vermiste een naar billijkheid te bepalen vergoeding toekennen ten laste van degene, die door een betaling, als in de voorgaande leden bedoeld, voordeel heeft genoten. Artikel 13, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15

Indien van het bestaan van een vermiste blijkt, nadat van diens overlijden een akte is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, houdt een op grond van een wettelijke bepaling in verband met dat overlijden verleend pensioen of rente op met een door het orgaan, dat het pensioen of de rente verleende, te bepalen datum.

Artikel 16

In het geval, voorzien in artikel 13, wordt het ingevolge de Successiewet (wet van 13 Mei 1859, *Staatsblad* no. 36, zoals deze later is gewijzigd) geheven recht, met de verhogingen en boeten, teruggegeven.

Artikel 17

Indien een rechterlijk gewijsde, waarbij aanvulling van de registers van de burgerlijke stand met een overlijdensakte van een vermiste wordt gelast, overeenkomstig artikel 73 van het Burgerlijk Wetboek is ingeschreven, zijn de artikelen 8 tot en met 16 van overeenkomstige toepassing, mits de rechterlijke beslissing gegeven is vóór het in werking treden van deze wet. Hetzelfde geldt voor nadien gegeven beslissingen, mits de rechter bij zijn uitspraak heeft bepaald, dat zij zal gelden tegenover een ieder.

Indien in de beslissing de dag van overlijden niet is uitgedrukt, doch slechts een tijdvak waarbinnen het overlijden heeft plaats ge-

vonden, zal de laatste dag van dit tijdvak als dag van overlijden worden aangemerkt.

Artikel 18

Ieder is verplicht aan de Minister van Justitie of aan degene, die hem vervangt, mondeling of schriftelijk de inlichtingen te verstrekken en de bescheiden over te leggen, waarvan de verstrekking of de overlegging in verband met de uitvoering van deze wet door of vanwege hem wordt gevorderd.

Hij, die opzettelijk niet voldoet aan een verplichting, bedoeld in het voorgaande lid, dan wel door handelen of nalaten opzettelijk bewerkt of opzettelijk medebewerkt, dat aan zodanige verplichting niet wordt voldaan, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste tienduizend gulden. De in dit lid strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als misdrijven.

Hij aan wiens schuld het te wijten is, dat niet wordt voldaan aan een verplichting, bedoeld in het eerste lid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste duizend gulden. De in dit lid strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen.

Artikel 19

Deze wet laat onverkort de geldende bepalingen inzake de verklaring van vermoedelijk overlijden, alsmede die inzake inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van akten betreffende het overlijden van vermisten.

Artikel 20

Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur te regelen, al hetgeen verder nodig is voor de uitvoering van deze wet.

Artikel 21

Het besluit van 16 December 1941 van de Secretarissen-Generaal van de Departementen van Justitie en van Binnenlandse Zaken over het opmaken van akten betreffende het overlijden van militair personeel der Nederlandse Zee- en Landmacht, *Verordeningenblad* 1941, no. 228, vervalt met ingang van 1 Mei 1949.

Indien betreffende het overlijden van een persoon een akte op grond van die verordening is of wordt opgemaakt, zijn de artikelen 9 tot en met 16 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Minister van Binnenlandse Zaken,

De Minister van Financiën,

